

Skien

24. oktober
2018

**VÆR
SMART!**

Fylkesmannen i Telemark

Fylkesmannen i Vestfold

TELEMARK
fylkeskommune

VÆR! SMART!

OM PROSJEKTET

Klimaendringene forsterker de utfordringene som naturkreftene gir oss. Temperatur og nedbør vil øke generelt, og det forventes flere dager med store nedbørsmengder.

De økte utfordringene må møtes med kunnskap og samarbeid. Målet med dette prosjektet er å styrke forvaltningens kompetanse og forståelse for arbeidet med klimatilpasning.

Galskap er å gjøre det samme om og om igjen, og forvente et annet resultat.

Albert Einstein

Vær Smart!

Foredragsholdere

<p>Steinar Taubøll</p> <p>Dosent i juridiske fag ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet med naturskade og erstatningsrett som spesialfelt. Har også advokatbevilling, samt tidligere naturfaglig utdanning og lang erfaring fra miljøforvaltningen.</p>	
<p>Torbjørn Krogstad</p> <p>Virksomhetsleder for Kommunalteknikk i Porsgrunn kommune med ansvar for investeringer, planlegging, drift og vedlikehold av all kommunal infrastruktur. Bred erfaring med planlegging og drift av alle typer vann- og avløpsanlegg. De senere år mye fokus på ledelsessystemer og samarbeid.</p>	
<p>Lars Ove Gidske</p> <p>Seniorrådgiver i NVE. Hovedfag i samfunnsgeografi fra UiO. Hjelper kommuner med å ivareta skred- og flomsikkerhet for ny bebyggelse gjennom arealplan. Bidrar i konkrete kommunale planprosesser og i utviklingsarbeid knyttet til kartbruk og dataflyt.</p>	
<p>Marja Skotheim Folde</p> <p>Prosjektleder ved byutvikling ved Skien kommune. Arkitekt/urbanist fra arkitektthøyskolene i Granada og Oslo. Har arbeidet tverrfaglig med vann i byutviklingsprosjekter og landskap i ti år innen forskning, planlegging og som prosjektleder.</p>	
<p>Kim Haukeland Paus</p> <p>Rådgiver i Asplan Viak. Dr. Ing. fra NTNU. Har bred erfaring med overvann, byvassdrag, klimatilpasning, hydrologi og planer, strategier og beregninger knyttet til VA-systemer. Ekspertkompetanse innen klimatilpasset overvannshåndtering ved bruk av blågrønne tiltak.</p>	
<p>Hanna Fossen-Thaugland</p> <p>Seniorrådgiver og klimakoordinator ved Miljø- og samfunnssikkerhetsavdelingen hos Fylkesmannen i Vestfold. Har jobbet mye med arealplaner og arealforvaltning, med særlig fokus på klimaomstilling de siste tre årene.</p>	
<p>Marianne Haukås</p> <p>Rådgiver innen forskning og innovasjon, klima og energi i Telemark fylkeskommune. Doktorgrad i økotoksikologi fra UiO. Leder arbeidet med å utarbeide en regional klimaplan for Telemark, og er fylkets representant i Oslojordfondet.</p>	

Program Skien 24. oktober 2018

09.00 REGISTRERING OG KAFFE

09.30 Åpning og innledning

v/ Fylkesberedskapssjef Jan Ruud, Fylkesmannen i Telemark

09.40 Nasjonal politikk, risikovurdering og relevante regelsystemer

v/ Steinar Taubøll, NMBU

- Juridiske rammer for klimatilpasning i plan og byggesak
  - Forholdet til ROS-analyser
-

10.20 PAUSE

10.35 Overvann i byer og tettsteder – juridisk oversikt

v/ Steinar Taubøll, NMBU

- Sentrale ansvarsregler og forholdet til forsikring
-

11.00 Overvann i byer og tettsteder – praktisk håndtering

v/ Kim Paus, Asplan Viak

- Beregning av nedbørsrisiko og dimensjonering
  - Strategier for urban overvannshåndtering
  - Praktisk gjennomføring av tiltak
-

11.55 LUNSJ

12.40 Kjørbekk – fra rør til landskap

v/ Marja Skotheim Folde, Skien kommune

- Bekkeåpning og urban overvannshåndtering
  - Tverrfaglig samarbeid i planleggingen
  - Grønn infrastruktur som motor i å bygge by
-

13.05 Flom og skred – juridisk oversikt

v/ Steinar Taubøll, NMBU

- Aktsomhetskrav og erstatningsregler – utviklingen i nyere rettspraksis
-

13.35 Flom og skred - praktisk håndtering

v/ Lars Ove Gidske, NVE

- Risikotyper
- Relevante datakilder og verktøy i planleggingen

14.10 PAUSE

14.25 Samhandling mellom byplanlegging og driftsorganisasjonen om overvann i Porsgrunn

v/ Torbjørn Krogstad, Porsgrunn kommune

- Tverrfaglig kommunikasjon på ledernivå
- Koordinering av hensyn ved forberedelse av politiske vedtak

---

14.50 Fylkesmannens og fylkeskommunens klimaoppdrag

v/ Hanna Fossen-Thaugland, Fylkesmannen i Vestfold og Marianne Haukås, Telemark fylkeskommune.

- Intern samhandling og eksternt samarbeid
- Oppfølging av kommunene
- Regional klimaplan
- Felles klimanettverk for Vestfold og Telemark
- Avsluttende diskusjon med salen

15.30 VEL HJEM – VÆR GLAD

Praktisk informasjon

Sted: Skagerak Arena, Fridtjof Nansens gate 19, Skien. Tlf 35900150.

Pris: Gratis.

Påmelding: Innen 15. oktober, via denne linken:

<https://www.fylkesmannen.no/nb/Telemark/Kurs--og-konferansekalender/var-smart-fagdag-om-klimatilpasning/>

Kontaktpersoner:

Fylkesberedskapssjef Jan W Jensen Ruud, fmtejrr@fylkesmannen.no

Anne Karen Haukland, fmteanh@fylkesmannen.no

Hanna Fossen-Thaugland, fmvehfo@fylkesmannen.no
